

॥ ७२ ॥ अणीयुगांतबंधनेद्वौनागौ यूपयुगं अवनाहंनिवेणुयुगबंधनरज्जुं ॥ ७३ ॥ योक्ताणि अंगानिचाकर्षादीनि सत्वानिसरीत्तपर्वतादीनिच ॥ ७४ ॥ उपवेदान् आयुर्वेदधनुर्वेदगांधर्ववेदपश्विमा
 आयान् खलीनान् कडीयाळीतिप्रसिद्धान् गायत्रीसावित्रीप्रपहरंश्मीन् ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ वाजाभ्यां पक्षाभ्यां पक्षयोरित्यर्थः ॥ ७७ ॥ विद्युत् विद्युतं निश्राणं निशितं ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ स्थानं स्थीयते स्मिति
 योगाच्चूहं ॥ ८० ॥ स्थाणुरचलः समेतानि समसूत्रगतानि ॥ ८१ ॥ त्रिपर्वणात्रीणि विष्णुवायुवैवस्वताख्यानि शरपक्षपुंखरूपाणि पर्वाण्यस्यतेन त्रिशल्येन गार्हपत्यदक्षिणाभ्याहवनीयरूपाग्नित्रयशल्ये

अक्षं कृत्वा तु नागेंद्रं शेषं नाम त्रिलोचनः ॥ चक्रे कृत्वा तु चंद्रार्कौ देवदेवः पिनाकधृत् ॥ ७२ ॥ अणीकृत्वैलपत्रं च पुष्पदंतं च त्र्यंबकः ॥ यूपं कृत्वा तु मलयमवना
 हंचतक्षकं ॥ ७३ ॥ योक्तां गानि च सत्वानि कृत्वा शर्वः प्रतापवान् ॥ वेदान् कृत्वाथ चतुरश्वतुरश्वान्महेश्वरः ॥ ७४ ॥ उपवेदान् खलीनांश्च कृत्वा लोकत्रयेश्वरः ॥
 गायत्रीं प्रग्रहं कृत्वा सावित्रीं च महेश्वरः ॥ ७५ ॥ कृत्वोंकारं प्रतोदं च ब्रह्माणं चैव सारथिं ॥ गांडीवं मंदरं कृत्वा गुणं कृत्वा तु वासुकिं ॥ ७६ ॥ विष्णुं शरोत्तमं कृत्वा
 शल्यमग्निं तथैव च ॥ वायुं कृत्वाथ वाजाभ्यां पुंखेवैवस्वतं यमं ॥ ७७ ॥ विद्युत् कृत्वाथ निश्राणं मेरुं कृत्वाथ वैध्वजं ॥ आरुह्य सरथं दिव्यं सर्वदेवमयं शिवः ॥ ७८ ॥
 त्रिपुरस्य वधार्थाय स्थाणुः प्रहरतांवरः ॥ असुराणामंतकरः श्रीमानतुलविक्रमः ॥ ७९ ॥ स्तूयमानः सुरैः पार्थक्रषिभिश्च तपोधनैः ॥ स्थानं माहेश्वरं कृत्वादि
 व्यमप्रतिमं प्रभुः ॥ ८० ॥ अतिष्ठत् स्थाणुभूतः स सहस्रं परिवत्सरान् ॥ यदा त्रीणि समेतानि अंतरिक्षे पुराणि च ॥ ८१ ॥ त्रिपर्वणा त्रिशल्येन तदा तानि विभेद
 सः ॥ पुराणि न च तं शेकुर्दानवाः प्रतिवीक्षितुं ॥ ८२ ॥ शरं कालाग्निसंयुक्तं विष्णुसोमसमायुतं ॥ पुराणि दग्धवंतं तं देवीयाता प्रवीक्षितुं ॥ ८३ ॥ बालमंकगतं कृत्वा
 स्वयंपंचशिखं पुनः ॥ उमाजिज्ञासमाना वै कोयमित्यब्रवीत्सुरान् ॥ ८४ ॥ असूयतश्च शक्रस्य वज्रेण प्रहरिष्यतः ॥ बाहुंसवज्जंतं तस्य क्रुद्धस्यास्तं भयत्प्रभुः ॥
 ॥ ८५ ॥ प्रहस्य भगवांस्तूर्णं सर्वलोकेश्वरो विभुः ॥ ततः सस्तंभितभुजः शक्रो देवगणैर्वृतः ॥ ८६ ॥

न ॥ ८२ ॥ पुराणीत्यादिसार्धः पूर्वदक्षयज्ञविध्वंसनमुक्तं तस्य तात्पर्यमीश्वरेऽनर्पितो यज्ञो विध्वंसते ततश्च यज्ञकर्ता क्रत्विजश्च नश्यतीत्युक्तं तेनेश्वरप्रीत्यर्थं कर्माणि कार्याणीति दर्शितं ततस्त्रिपुरवधोक्तस्तस्य ता
 त्पर्यं स्थूलसूक्ष्मकारणानि त्रीणि शरीराणि पुराणि क्रमाद्ब्रुवीत्यल्पसुखकरत्वाभ्यां मोहमयत्वेन च सौवर्णराजतायसानि कामादयोऽसुराः शमादयो देवास्तेषां प्रीतिकरो रुद्र आत्मा शरीरं पृथिव्याख्यं रथमास्था
 यतस्य चालके चंद्रसूर्याख्ये मनश्चक्षुषीचक्रे वेदाश्च गम्यस्थानं प्राप कत्वेन हयाः शरो विष्णवधिष्ठिता सूक्ष्मबुद्धिस्तदैकाग्र्येण शरीरत्रयभेदे तुर्ये ब्रह्मणिसाक्षात्कृते सति कामादयो नश्यंति फलभूताश्च शमादयो वर्ध
 ते तेषु च वर्धमानेषु रुद्रो बालवद्रागद्वेषशून्यो ब्रह्मविद्यापरनाम्न्या उमायावशगोभवतीत्येतदत्र प्रदर्शयते ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ असूयतश्च शक्रस्येत्यादि तात्पर्यं ब्रह्मभूतं द्विपंतः कर्मठास्तेन योगमहिम्नानिर्जिताः संतस्त
 मेव शरणं गच्छंतीति ॥ ८५ ॥ ८६ ॥